

โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(โครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๖๒)

๑. หลักการและเหตุผล

นับตั้งแต่ที่ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงมีพระราชดำรัสเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้หลุดพ้นจากภาวะวิกฤติที่ประสบอยู่ โดยยึดทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ใช้ความรู้คู่คุณธรรม เป็นหลักในการดำเนินชีวิต ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ อีกทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ก็ได้ให้ความสำคัญในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินนโยบาย หรือประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ที่มีน้อมนำมาปฏิบัติมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านผู้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเกษตรและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการถ่ายทอดความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ ซึ่งสะท้อนจากผลการประเมินการดำเนินงานโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๙๕.๕๓ มีความรู้ความเข้าใจในด้านแนวคิดและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกร ร้อยละ ๙๓.๕๑ ได้นำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันและดำเนินงานในฟาร์มของตนเองหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม คือ เกษตรกรมีรายจ่ายในครัวเรือนลดลงจากการนำผลผลิตในแปลงมาบริโภค มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีการเก็บออมเงิน ภาวะหนี้สินหมดไป ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางการเงิน คุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เกษตรกรมีอาหารบริโภคที่เพียงพอ และเป็นอาหารที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค น้ำและดินไม่มีสารพิษตกค้าง คุณภาพของดินดีขึ้น ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เกิดจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดินเพิ่มขึ้น และได้ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเป็นการขยายผลการนำแนวคิดและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ จนส่งผลให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาไปสู่การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายได้ ดังวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อขยายผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้

๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าได้

๓. การดำเนินงาน

จากผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งสิ้นรวม ๔๐ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕๔ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๘๗ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๘๐ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕๑ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๖๑ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕๖ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕๒ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๓๗ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๔๓ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๓๘ ศูนย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๓๙ ศูนย์ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕๒ ศูนย์ โดยศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไปได้จำนวน ๒๒,๙๔๓ ราย ๗๗,๕๖๒ ราย ๖๙,๘๓๐ ราย ๕๖,๔๖๑ ราย ๑๓,๕๔๑ ราย ๑๗,๓๒๑ ราย ๑๗,๖๐๘ ราย ๑๕,๗๒๐ ราย ๑๕,๕๗๕ ราย ๑๕,๗๘๒ ราย ๑๕,๘๘๙ ราย ๑๕,๕๕๖ ราย และ ๑๓,๕๑๗ ราย ตามลำดับ รวมทั้งสิ้นสามารถจัดฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไปได้จำนวน ๓๖๗,๓๐๕ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเป้าหมายการฝึกอบรมเกษตรกรทั่วประเทศ จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย โดยมีแผนการดำเนินงานของโครงการฯ ประกอบด้วย ๒ แผนงานหลัก ดังนี้

๓.๑ แผนงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กิจกรรม การถ่ายทอดและฝึกอบรมความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมดำเนินงานในโครงการฯ เป็นผู้จัดฝึกอบรม (คัดเลือกเกษตรกรตามคุณสมบัติและเป้าหมายที่กำหนดไว้) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาปรับเปลี่ยนแนวคิด พฤติกรรม และรูปแบบในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชนเกษตรกรด้วยการเน้นการพึ่งพาตนเองให้เหมาะสมกับภูมินิเวศและภูมิปัญญาในแต่ละชุมชน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาการรวมกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสามารถดำเนินการผลิต การแปรรูป การตลาด รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาตามแผนการดำเนินงาน

๓.๒ แผนงานการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ ๑ การบริหารจัดการโครงการฯ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดสรรและโอนงบประมาณให้แก่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

๑) กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและบูรณาการงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางของกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่ในจังหวัด

- คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนด เพื่อเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่ได้กำหนดไว้
- ตรวจสอบ/บันทึกข้อมูลศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและเกษตรกรที่เข้าร่วม

โครงการฯ

- ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้า

๒) อำนาจการให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรและติดตามความก้าวหน้า รายงานผลการดำเนินการรวมกลุ่ม และสนับสนุนส่งเสริมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากผ่านการฝึกอบรมโดยศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว เพื่อสร้างพื้นฐานการพัฒนาตามแนวทฤษฎีใหม่ ขึ้นก้าวหน้า

๓) จัดจ้างเจ้าหน้าที่ (จ้างเหมาบริการ) **วุฒิไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)** เพื่อช่วยปฏิบัติงานโครงการฯ ในจังหวัด ๆ ละ ๑ อัตรา

กิจกรรมที่ ๒ การบริหารจัดการโครงการฯ โดยกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.) ประกอบด้วย

๑) การผลิตเอกสารและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรด้านการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ เพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๓) การกำกับดูแล อำนาจการประสานงาน แก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯ และสรุปจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานของโครงการฯ

๔) จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน วุฒิปริญญาตรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติงาน ณ กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.) เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของโครงการฯ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. เป้าหมายการดำเนินงาน/ตัวชี้วัด

เป้าหมาย : เกษตรกร จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย ได้รับการอบรมและมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ตัวชี้วัด : เกษตรกร จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เกิดความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ ๘๕ ของเป้าหมายเกษตรกร ๑๒,๓๐๐ ราย

๕. งบประมาณดำเนินการ ๔๙,๗๖๑,๒๐๐ บาท

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
			๑. แผนงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (งบเงินอุดหนุน)	แผนงาน	๑	<u>๓๔,๕๙๕,๔๐๐</u>
เป้าหมาย : เกษตรกร จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย	๑. คัดเลือกศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อ	กนท. ร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กิจกรรม : การถ่ายทอดและฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในการ	ราย	๑๒,๓๐๐	<u>๓๔,๕๙๕,๔๐๐</u>

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทาง การดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
ได้รับการอบรม และมีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการ พัฒนาการเกษตร ตามแนวทฤษฎี ใหม่ โดยยึด ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง จากศูนย์ เครือข่ายปราชญ์ ชาวบ้าน ตัวชี้วัด : เกษตรกร จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย ได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ การพัฒนา การเกษตรตาม แนวทฤษฎีใหม่ จากศูนย์ เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน เกิดความเข้าใจ และสามารถนำ ความรู้ไปปฏิบัติ ได้ตามแนว ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง ร้อยละ ๘๕ ของ เป้าหมาย เกษตรกร ๑๒,๓๐๐ ราย	เข้าร่วมโครงการฯ ๒. คัดเลือก เกษตรกร จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย ตามคุณสมบัติ ที่กำหนดไว้ และ มีความประสงค์ จะเข้ารับการ ฝึกอบรมภายใต้ โครงการฯ ๓. สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จัดสรร และโอน เงินผ่านทาง สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ให้ศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อใช้ในการ ฝึกอบรมเกษตรกร ๔. ให้ศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน จัดการฝึกอบรม เกษตรกรทั้งภาค ความรู้ และฝึก ปฏิบัติตามแนว ทฤษฎีใหม่ โดยยึด ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ๕. การผลิตเอกสาร และเผยแพร่ความรู้ ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้แก่ เกษตรกรด้านการ พัฒนาการเกษตร ตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด ร่วมกับปราชญ์ ชาวบ้าน กนท. และ สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด ศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน	พัฒนาการเกษตร ตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่เกษตรกร โดย ศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้าน			

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
			๒. แผนงานการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (งบรายจ่ายอื่น) ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม	แผนงาน	๑	<u>๑๕,๑๖๕,๘๐๐</u>
	๑. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดสรรและโอนงบประมาณให้แก่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย ๑) กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และบูรณาการงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางของกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่ในจังหวัด ดังนี้	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กิจกรรมที่ ๑ : การบริหารจัดการโครงการฯ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	จังหวัด	๗๖	<u>๑๑,๕๓๘,๕๐๐</u>

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทาง การดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
	- คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนดเพื่อเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์และระเบียบที่ได้กำหนดไว้ - ตรวจสอบ/บันทึกข้อมูลศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ - ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้า ๒) อำนวยความสะดวกให้การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร ติดตามความก้าวหน้ารายงานผลการดำเนินการรวมกลุ่มฯ และสนับสนุน ส่งเสริมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากผ่านการฝึกอบรมโดย					

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทาง การดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
	ศูนย์เครือข่าย ปราชญ์ชาวบ้านที่ เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว เพื่อสร้าง พื้นฐานการพัฒนา ตามแนวทฤษฎี ใหม่ขั้นก้าวหน้า ๓) จัดจ้าง เจ้าหน้าที่ วุฒิ ไม่ต่ำกว่าระดับ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ /ปวช. เพื่อช่วย ปฏิบัติงาน โครงการฯ ใน จังหวัด ๆ ละ ๑ อัตรา					
		กองนโยบาย เทคโนโลยีเพื่อ การเกษตรและ เกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.)	กิจกรรมที่ ๒ : การบริหารจัดการ โครงการฯ โดย กนท.			<u>๓,๗๒๗,๕๐๐</u>
			- จัดจ้างที่ปรึกษา เพื่อประเมิน ผลสัมฤทธิ์ โครงการฯ	เรื่อง	๑	๘๐๐,๐๐๐
			- จัดจ้างลูกจ้าง ชั่วคราวรายเดือน วุฒิ ปริญญาตรี ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน ปฏิบัติงาน ณ กนท. เพื่อช่วยในการ ปฏิบัติงานของ โครงการฯ ตามที่ ได้รับมอบหมาย	อัตรา	๑๕	๒,๕๑๓,๗๐๐
			- การกำกับดูแล อำนวยการ	กิจกรรม	๑	๓๑๓,๗๐๐

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	แผนงาน/กิจกรรม	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
				ปริมาณงาน		จำนวนเงิน (บาท)
				หน่วยนับ	จำนวน	
			ประสานงาน แก้ไข ปัญหาระหว่างการ ดำเนินงาน และติดตาม ความก้าวหน้าของ โครงการฯ ในกิจกรรมภายใต้ โครงการฯ - จัดจ้างที่ปรึกษาดูแล ฐานข้อมูลโครงการฯ	เรื่อง	๑	๑๐๐,๐๐๐

๖. ระยะเวลาดำเนินโครงการฯ

๑ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๗. หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก

- กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.)
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานสนับสนุน

- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพเกษตรกรได้อย่างเหมาะสม

๘.๒ เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพด้วยการพึ่งพาตนเอง โดยสามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว อีกทั้งเป็นการลดโอกาสการสร้างหนี้ รวมทั้งทำให้สุขภาพของเกษตรกรดีขึ้น เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการฝึกอบรมเน้นการลด ละ เลิกการใช้สารเคมี และเป็นผู้ช่วยในการขยายผลการดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๘.๓ ทำให้เกษตรกรได้รับความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นตามภูมินิเวศและภูมิสังคม เกิดความภูมิใจในอาชีพ รักและหวงแหนในถิ่นฐานของตนเอง

๘.๔ สร้างโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน

๘.๕ มีแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานด้านการเกษตรที่มีศักยภาพและสามารถแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรได้

แนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(โครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๖๒)

โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเป้าหมายการฝึกอบรมเกษตรกรทั่วประเทศ จำนวน ๑๒,๓๐๐ ราย เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดไว้ จึงขอให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน

๑.๑ ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านรายเดิมของทุกจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยืนยันความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และเตรียมความพร้อมในการฝึกอบรมเกษตรกรเป้าหมาย ทั้งนี้ขอให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำการประเมินศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่ยืนยันความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และแจ้งผลการประเมินให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนทราบด้วย

๑.๒ กรณีที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านรายเดิม ไม่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ศูนย์ฯ แจ้งยืนยันการยุติการเข้าร่วมโครงการฯ

๑.๓ กรณีที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านรายเดิมไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ได้คะแนนต่ำกว่า ๑๒๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๕๐ คะแนน) ให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดแจ้งผลการประเมินให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านทราบตามหลักเกณฑ์การประเมิน และแจ้งผลการประเมินให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ทราบด้วย

๑.๔ กรณีที่เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด จะเสนอศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านรายใหม่เข้าร่วมโครงการฯ ขอให้ทำการประเมินตามแบบการคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านและจัดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบ (กรณีการคัดเลือกศูนย์ใหม่ขอให้เป็นการทดแทนศูนย์เดิมที่ขอยุติ หรือเป็นการปรับเปลี่ยนเป้าหมายภายในจังหวัด เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบประมาณโครงการถูกปรับลดลง)

๑.๕ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินงานคัดเลือกศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๔ ให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด ทราบ

๒. การจัดสรรเป้าหมายและการคัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม

๒.๑ กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนจะพิจารณาจัดสรรเป้าหมายเกษตรกรให้สอดคล้องกับงบประมาณของโครงการฯ ที่ได้รับและสอดคล้องกับแผนและผลการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในปีที่ผ่านมาเพื่อนำเสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบและแจ้งการจัดสรรเป้าหมายให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด ทราบ

๒.๒ เกษตรกรเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกอบรมภายใต้โครงการฯ จะต้องมีความสัมพันธ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ กนท. ๕๑-๑ ตามบัญชีเอกสารแนบท้ายระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๓ คัดเลือกเกษตรกรที่สมัครใจจะเข้าร่วมโครงการฯ โดยเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยเข้าร่วมฝึกอบรมในศูนย์ฯ ของจังหวัดใด ๆ ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๖๒ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากกระบวนข้อมูลเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมฯ และไม่เคยเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการทำการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (ภายใต้มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลได้จากฐานข้อมูลที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดรวบรวมรายชื่อผู้ที่ผ่านการอบรมจากโครงการพัฒนาทักษะการทำการเกษตรฯ

๒.๔ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านสามารถดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการฯ (ใบสมัครตามแบบที่ ๑ แนบท้ายแนวทางการดำเนินโครงการฯ) ตามคุณสมบัติที่กำหนด ด้วยตนเองทั้งหมด หรือคัดเลือกร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในพื้นที่ของตน

ทั้งนี้ การคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ควรคัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่ที่สามารถทำการติดตามเกษตรกรหลังจากผ่านการฝึกอบรมได้ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ติดตามเกษตรกรทุกรายตามจำนวนเป้าหมายที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้รับการจัดสรร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนพื้นที่เกษตรกรมียืนของเกษตรกร โดยหากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านไม่ดำเนินการติดตามเกษตรกร เกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดให้ดำเนินการติดตามเกษตรกรให้ครบตามจำนวนเกษตรกรเป้าหมาย

๓. การดำเนินงานตามแผนงานการฝึกอบรมเกษตรกร

๓.๑ การฝึกอบรมเกษตรกร ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจัดทำแผนการฝึกอบรม โดยยึดตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย

(๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เหมาจ่ายตามระยะเวลาการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากศักยภาพความเหมาะสมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน คือ การฝึกอบรม ๓ วัน ๒ คืน ให้เหมาจ่ายจำนวน ๒,๑๐๐ บาท/คน การฝึกอบรม ๔ วัน ๓ คืน ให้เหมาจ่ายจำนวน ๒,๕๕๐ บาท/คน และการฝึกอบรม ๕ วัน ๔ คืน ให้เหมาจ่ายจำนวน ๓,๐๐๐ บาท/คน (ในกรณีเป็นศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน รายใหม่ que เข้าร่วมโครงการฯ ให้อบรมในระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน จำนวนไม่เกิน ๕๐ ราย)

- รายละเอียดค่าใช้จ่ายของการฝึกอบรมให้พิจารณาเงื่อนไขการเบิกจ่ายในรายการตามข้อ ๑๑ ที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าวภายในวงเงินเหมาจ่ายที่กำหนดในแต่ละหลักสูตร

ทั้งนี้ กรณีการเบิกจ่ายค่าที่พักให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้จัดหาที่พักให้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมตลอดระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรม เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาที่พักให้ได้ ให้หักค่าใช้จ่ายออกจากรายการเหมาจ่ายในอัตรา ๒๐๐ บาท/คน/วัน และกรณีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ได้มีการจัดหาที่พักให้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมไว้แล้ว แต่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เข้าพักหรือไม่มีการเข้าพักจริงให้หักค่าใช้จ่ายออกจากรายการเหมาจ่ายในอัตรา ๒๐๐ บาท/คน/วัน ด้วย

- การจัดทำแผนการฝึกอบรมเกษตรกร ควรกำหนดการฝึกอบรมเกษตรกรให้อยู่ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

- การอนุมัติแผน ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านนำเสนอแผนฝึกอบรมเกษตรกรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้อนุมัติ และให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดรายงานสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ เพื่อที่กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนจะได้รวบรวมจำนวนเกษตรกร และจัดสรรโอนเงินงบประมาณตามเป้าหมายที่ได้รับ *หากศูนย์ฯ ไม่มีการพักค้างขอให้เสนอแผนโดยหักค่าที่พักเกษตรกรไว้ด้วย*

- การเบิกจ่ายเงินของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านสำหรับใช้ในการฝึกอบรม ต้องมีหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงิน ตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบฯ

(๒) จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละรุ่น ให้พิจารณาตามศักยภาพความพร้อมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ทั้งด้านวิทยากร ฐานการเรียนรู้ สถานที่ฝึกอบรม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม ทั้งนี้ไม่ควรเกิน ๖๐ คน/รุ่น

(๓) หลักสูตรการฝึกอบรม ยังคงครอบคลุมเนื้อหารายละเอียดตามระเบียบ ข้อ ๑๐ (๓) กล่าวคือ เนื้อหาของหลักสูตรอย่างน้อยต้องมี

(ก) การสอนปรับทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกรให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(ข) การสอนวิธีการผลิตโดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนการผลิตตามที่แต่ละศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านถนัด

(ค) การสอนวิธีการทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งทางด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และศึกษาดูงานในแปลงเกษตรกรรม

(ง) การสอนวิธีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินหรือแผนจัดการชีวิตอย่างพอเพียง

(จ) การสอนวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

สำหรับหลักสูตรการสอนบัญชีครัวเรือน หากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านใดยังไม่มี การสอนหลักสูตรนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดต้องประสานกับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านให้เพิ่มเติม หลักสูตรการสอนบัญชีครัวเรือนให้แก่เกษตรกรตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ประสงค์ให้ เกษตรกรเรียนรู้บัญชีครัวเรือน ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ต่อหลักสูตรของแต่ละ ศูนย์ฯ โดยในการฝึกอบรมหากศูนย์ฯ ใดไม่สามารถสอนการทำบัญชีครัวเรือนได้ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด จะต้องประสานงานให้เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดเข้ามาดำเนินการ

เนื่องจากตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ขอให้สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดในการดำเนินงานโครงการที่สำคัญให้สะท้อนถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ จึงขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดจำนวนพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โดยให้ใช้การวัดกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้วย

ดังนั้น จึงขอให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานงานร่วมกับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ ชาวบ้านในการให้ความรู้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมในเรื่องของระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและรูปแบบ หลักในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน (๕ รูปแบบหลัก ได้แก่ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตร อินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร) ให้เป็นหัวข้อในหลักสูตรการจัดฝึกอบรมทุกหลักสูตรด้วย โดยให้ ปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องดังกล่าว

อนึ่ง ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านใดที่มีองค์ความรู้ใหม่และสามารถถ่ายทอดให้กับ เกษตรกรได้ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านสามารถขอปรับหลักสูตรการฝึกอบรมโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ และให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมและอนุมัติ หลักสูตรดังกล่าวตามแบบ กนท. ๕๑-๓ (๑) ที่แนบท้ายระเบียบ และให้รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ทราบ

๓.๒ การติดตามผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(๑) ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานงานกับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน จัดทำ แผนการติดตามเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจะได้รับ ค่าตอบแทนการติดตามเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมเหมาจ่ายรายละไม่เกิน ๑๐๐ บาท โดยขอให้ปราชญ์ ชาวบ้านติดตามเกษตรกรทุกรายตามจำนวนเป้าหมายเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรร ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

และจัดส่งแผนการติดตามที่ได้รับการอนุมัติแล้วให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดสรรงบประมาณ ให้ต่อไป ทั้งนี้ หากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านไม่ดำเนินการติดตามเกษตรกร เกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดให้ดำเนินการติดตามเกษตรกรให้ครบตามจำนวนเกษตรกรเป้าหมาย

(๒) แผนการติดตามเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ควรกำหนดให้อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยติดตามผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ร่วมแก้ไขปัญหาทางการเกษตรกับเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม และสอบถามจำนวนพื้นที่ของเกษตรกรที่ทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน แล้วรายงานผลการติดตาม ปัญหา ความต้องการของเกษตรกร พร้อมข้อเสนอแนะให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทราบ เพื่อจะได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปให้ความช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

๔. แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๔.๑ ยืนยันศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการฯ	ต.ค. – พ.ย. ๒๕๖๒	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๔.๒ จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ	ต.ค. ๒๕๖๒	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
๔.๓ จัดสรรเป้าหมายเกษตรกรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	ต.ค. – ธ.ค. ๒๕๖๒ ม.ค. – ก.พ. ๒๕๖๓	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
๔.๔ จัดทำแผนการฝึกอบรมและแผนการติดตามเกษตรกร จัดส่งให้ กนท.	ต.ค. – ธ.ค. ๒๕๖๒	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๔.๕ จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผน	พ.ย. – ธ.ค. ๒๕๖๒ ม.ค. – ก.พ. ๒๕๖๓	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
๔.๖ ดำเนินการจัดฝึกอบรมเกษตรกร	ธ.ค. ๒๕๖๒ – ก.ค. ๒๕๖๓	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๔.๗ ดำเนินการติดตามเกษตรกร	ก.พ. – ส.ค. ๒๕๖๓	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๔.๘ การติดตามรายงานผลตามแบบที่กำหนด	ต.ค. ๒๕๖๒ – ก.ย. ๒๕๖๓	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

๕. การติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการฯ ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๕.๑ จัดทำแผนการฝึกอบรมเกษตรกรตามแบบ กนท. ๕๑-๓ (๑) - (๓) ที่แนบท้ายระเบียบ ส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒

๕.๒ จัดทำรายงานความก้าวหน้าการฝึกอบรมเกษตรกรของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ ซึ่งได้แนบมาพร้อมนี้ (แบบที่ ๒) โดยตัดยอด ณ วันที่ ๒๕ ของทุกเดือน และจัดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ทราบภายในวันที่ ๒๗ ของทุกเดือน (เริ่มรายงานรอบแรก ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) ทั้งนี้ หากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้วให้รายงานความก้าวหน้าประจำเดือนตามปกติจนถึงสิ้นปีงบประมาณ

๕.๓ จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมในศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน โดยทำการลงข้อมูลของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมในระบบฐานข้อมูล http://atsd.moac.go.th/AICMS-II-WEBUI/Content_Share/login.xhtml ให้เสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยข้อมูลเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมภายใต้โครงการฯ ให้นำเข้าทันทีเมื่อดำเนินการคัดเลือกแล้วเสร็จเพื่อเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติของ

เกษตรกรที่จะเข้ารับการฝึกอบรมและตรวจสอบความเข้าใจก่อนในการเข้าร่วมโครงการฯ (สามารถ download คู่มือการใช้งานได้จากหน้าเว็บไซต์ http://atsd.moac.go.th/AICMS-II-WEBUI/Content_Share/login.xhtml)

๕.๔ จัดทำแบบรายงานจำนวนพื้นที่เกษตรกรมียั่งยืนของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด (แบบที่ ๓) โดยให้จัดส่งรายงานจำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ สรุปจำนวนพื้นที่เกษตรกรมียั่งยืนของเกษตรกรฯ ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมจากใบสมัครของเกษตรกร (กรอกช่องก่อนฝึกอบรมตามแบบฟอร์ม) และจัดส่งไฟล์ทางอีเมล fafcd.sd@gmail.com ให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมทุกรุ่น หรือภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ สรุปจำนวนพื้นที่เกษตรกรมียั่งยืนของเกษตรกรฯ หลังเข้ารับการฝึกอบรมจากแบบติดตามเกษตรกร (กรอกช่องหลังฝึกอบรมตามแบบฟอร์ม โดยให้คงผลสรุปจำนวนพื้นที่ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมฯ ที่จัดส่งในครั้งที่ ๑ ไว้ด้วย) และจัดส่งไฟล์ทางอีเมล fafcd.sd@gmail.com ให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ หลังจากทำการติดตามเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว หรือภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

๕.๕ จัดทำแผนติดตามเกษตรกรตามแบบ กนท. ๕๑-๕ (๑) ที่แนบท้ายระเบียบ ส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ โดยให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านดำเนินการติดตามเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมตามแบบติดตามเกษตรกรที่แนบมาพร้อมนี้ (แบบที่ ๔.๑) และให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดทำแบบสรุปผลการติดตามเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าวตามแบบสรุปที่แนบมาพร้อมนี้ (แบบที่ ๔.๒) และจัดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ภายหลังจากที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ได้ดำเนินการติดตามเกษตรกรเสร็จสิ้นตามแผนที่กำหนดแล้ว

๕.๖ จัดทำรายงานผลการตรวจเยี่ยมและเก็บข้อมูลของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน โดยจัดทำเป็นรูปเล่มต่อ ๑ ศูนย์ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ (แบบที่ ๕) และจัดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๕.๗ จัดทำรายงานผลการดำเนินการในกิจกรรมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

(สามารถ download แบบฟอร์มได้ที่ www.opsmoac.go.th ---> เกษตรกรรมยั่งยืน ---> งาน/โครงการที่สำคัญ ---> โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ---> โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปี ๒๕๖๓)

๖. การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน จะจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดภายใต้โครงการฯ ดังนี้

๖.๑ งบเงินอุดหนุน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะโอนเงินงบประมาณให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสำหรับเบิกจ่ายให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านการดำเนินการตามแผนจัดฝึกอบรม และดำเนินงานตามแผนการติดตามเกษตรกร ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – มกราคม ๒๕๖๓ (ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ)

๖.๒ งบรายจ่ายอื่น

(๑) จัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยการจ้างเหมาบริการ เพื่อช่วยปฏิบัติงานโครงการฯ **วุฒิการศึกษา** ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๑ อัตรา (ในอัตราเดือนละ ๙,๔๐๐ บาท โดยเริ่มจ้างเมื่อจังหวัดได้รับการโอนเงินงบประมาณไปยังจังหวัดแล้ว)

(๒) การกำกับดูแล อำนวยความสะดวกและติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมและการติดตามเกษตรกร ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงเป็นค่าใช้จ่ายในการอำนวยความสะดวกกิจกรรมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย โดยสำนักงานเกษตร

และสหกรณ์จังหวัดจะได้รับจัดสรรเป็นค่าใช้จ่าย ค่าใช้สอย ค่าตอบแทน ฯลฯ ให้ตามจำนวนของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งหมดของแต่ละจังหวัด โดยกำหนดให้ได้รับค่าใช้จ่าย ๑๐๐ บาทต่อเกษตรกร ๑ ราย ตัวอย่างเช่น จังหวัดสิงห์บุรี มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ๒ ศูนย์ มีการจัดฝึกอบรมเกษตรกร ศูนย์ละ ๖๐ ราย รวมเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการฯ ภายในจังหวัดทั้งสิ้น ๑๒๐ ราย จะได้รับจัดสรรงบประมาณ เท่ากับ ๑๒๐ ราย X ๑๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๑๒,๐๐๐ บาท

***หากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดใดไม่สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมได้ตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนด และไม่ประสงค์จะปรับแผนการจัดฝึกอบรม ขอให้จัดส่งคืนเงินงบประมาณให้กับกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมแจ้งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ทราบโดยไม่ต้องรอให้สิ้นสุดการดำเนินโครงการฯ**

๗. การกักเงินและเบิกเงินเหลื่อมปี (กรณีเงินอุดหนุน)

กรณีที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีความจำเป็นจะต้องกักเงินเบิกเหลื่อมปี โดยจะต้องเป็นการกักเงินเบิกเหลื่อมปีเพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่ได้อนุมัติไว้แล้วและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีเป็นเงินที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจากคลังจังหวัด ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแจ้งจำนวนเงินพร้อมส่งเงินคืนไปยังกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในระยะเวลาที่กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนด เพื่อที่กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะได้ออกเงินไว้เบิกเหลื่อมปีต่อกรมบัญชีกลาง

๗.๒ กรณีเป็นเงินที่อยู่ในบัญชีเงินฝากธนาคารโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัด..... ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด แจ้งจำนวนเงินไปยังคลังจังหวัด เพื่อให้คลังจังหวัด แจ้งให้กองคลังสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบภายในระยะเวลาที่กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนด เพื่อจะได้ดำเนินการกักเงินเบิกเหลื่อมปีต่อกรมบัญชีกลาง

๘. งบประมาณเหลือจ่าย (กรณีเงินอุดหนุน)

๘.๑ กรณีสิ้นสุดแผนการดำเนินงานในระหว่างปีงบประมาณ หากมีเงินเหลือจ่ายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแจ้งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการโอนเงินเหลือจ่ายดังกล่าวต่อไป

๘.๒ เมื่อสิ้นปีงบประมาณหากมีเงินเหลือจ่ายรวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในบัญชีเงินฝากธนาคาร ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งเงินเหลือจ่ายรวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นดังกล่าวคืนคลังจังหวัด และแจ้งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ โดยระบุรายละเอียดจำนวนเงินคงเหลือในแต่ละรายการ เพื่อได้รวบรวมแจ้งกองคลังดำเนินการต่อไป ในกรณีที่ไม่มีเงินเหลือจ่ายให้แจ้งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ทราบด้วย ทั้งนี้ ยังไม่ต้องปิดบัญชีโครงการฯ จนกว่าจะได้รับการแจ้งยุติการดำเนินโครงการฯ จากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(กรณีมีเงินเหลือจ่ายส่งคืน ให้ทำหนังสือครุฑลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือบันทึกข้อความลงนามโดยเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมทั้งแนบเอกสารที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ลงนามเห็นชอบ หรือมอบหมาย หรือหนังสือมอบอำนาจให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปฏิบัติราชการแทน)

๙. การสนับสนุนเอกสารประกอบการฝึกอบรม

๙.๑ หนังสือองค์ความรู้และภูมิปัญญาของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรม คนละ ๑ เล่ม สำหรับใช้ในการฝึกอบรมและประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๙.๒ สมุดบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน/สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ แจกจ่ายให้เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรม คนละ ๑ เล่ม เพื่อใช้ระหว่างการฝึกอบรมและประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๙.๓ วุฒิบัตรของเกษตรกร เพื่อให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มอบให้เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม ณ วันสุดท้ายของการฝึกอบรมในแต่ละรุ่นของแต่ละศูนย์ฯ

ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการจัดจ้างพิมพ์เอกสารตามข้อ ๙.๑-๙.๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุจากส่วนกลาง และให้ทำการจัดส่งให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในแต่ละจังหวัด โดยกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนจะแจ้งจำนวนเอกสารที่จะจัดส่งให้จังหวัดทราบ ดังนั้น เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะต้องตรวจนับจำนวนเอกสารที่ได้รับให้ตรงกับใบส่งของ และลงลายมือชื่อรับเอกสารต่าง ๆ ในใบส่งของ เพื่อคืนให้แก่ผู้จัดส่งไว้เป็นหลักฐานสำหรับเอกสารที่ได้รับดังกล่าวให้ส่งมอบให้กับศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม พร้อมทั้งให้ลงลายมือชื่อผู้รับไว้เป็นหลักฐานของจังหวัดในการฝึกอบรมแต่ละรุ่น

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

ตุลาคม ๒๕๖๒